

FCI – Standard nr . 201 / 15. 09. 1992 / GB

MAREMMA - ABRUZZI LAMBAKOER

(CANE DA PASTORE MAREMMANO-
ABRUZZESE)

TÖLGE : Pr Peggy Davis (inglise keelde).

PÄRITOLU: Itaalia.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

27. 11. 1989.

KASUTUS: Peamiselt kariloomade kaitsmiseks ja vara valvamiseks kasutatav lambakoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1

Lamba- ja karjakoerad

(välja arvatud šveitsi alpi karjakoerad).

Alarühm 1.1

Lambakoerad.

Töökatsseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

See igivana koduloomakarjasid valvav koeratõug põlvneb samahästi nii praegugi veel Abruzzis lammaste karjatamisel kasutatavaist kui ka Toscana ja Latiumi Maremmal kasutatavaist lambakoertest. Eriti aga alates 1860-ndatest aastatest, kui lambakarjad liikusid ühest piirkonnast teise ja neid kahte primitiivset tõutüüpi hakati omavahel ristama.

ÜLDMULJE :

Maremma-abruzzi lambakoer on suurt kasvu koer, tugeva kehaehitusega ja rustikaalse välimusega, olles samal ajal majesteetlik ning suursugune. Üldmuljelt ja proportsioonidelt tugev koer, kelle kerepikkus on veidi suurem turjakõrgusest; tasakaalustatud nii suuruse (heteromeetria = suuruse ja keha erinevate osade omavaheline proportsioon) kui profiiljoonte (alloidism = pea ja kere omavaheline proportsioon) osas.

OLULISED PROPORTSIOONID :

Pea pikkus moodustab 4/10 turjakõrgusest; koonuosa pikkus on umbes 1/10 võrra lühem koljuosa pikkusest; kerepikkus on turjakõrgusega võrreldes 1/18 võrra suurem. Rinnasügavus on veidi väiksem kui poolt turjakõrgusest (nt 68 cm kõrguse koera rinnasügavus on 32 cm).

KÄITUMINE / ISELOOM :

Selle koera põhiliseks ülesandeks on koduloomakarja saatmine ja kaitse ning igasuguse muu vara valvamine; mida ta täidab mõjusalt, reipalt, julgelt ja otsustavalt. Kuigi oma olemuselt on ta uhke ning kergesti mitte alluv, võib ta olla samas ka väga kiindunud oma peremehesse ning kodukohta.

PEA :

Pea on tervikuna suur ja lame, koonusekujuline, jääkaru pead meenutav.

Kolju : Kolju on üsna lai, küljjooned veidi kumerdunud. Ka profiilis on kolju kergelt kumer. Koljuosa ja koonuosa ülajooned on omavahel veidi divergentsis ja seetõttu on pea profiil veidi kumer. Kulmukaared on mõõdukalt markeeritud. Otsmiku keskjoonel kulgev laubavagu on vähemärgatav. Kuklakühm on vaevunähtav.

Üleminek laubalt koonule : Lauba ja koonu vaheline sälk (laubalõige) on vaevumärgatav ning otsmiku-koonuselja nurk on hästi avatud.

Ninapeegel : Üsna suur, koonuseljaga ühel joonel, suurte ja hästi avatud sõõrmetega, niiske ja jahe, musta värvi. Külgvaates on nina esiserv samal sirgjoonel koonu eesosa ja mokaadega.

Koon : Pikkuselt 1/10 võrra lühem koljuosast. Suunurkade kohalt mõõdetult on koonu sügavus vähemalt pool pikkusest. Koon aheneb külgedest ühtlaselt tipu suunas, kuid koonu eesosa jääb sellest hoolimata tõmbikujuliseks. Silmade alune osa koonust jätab kergelt tahutud mulje.

Mokad : Eestvaates moodustavad ülamoakade servad oma ühinemikohas väikese raadiusega poolkaared. Mitte väga arenenud ja täpselt hambaid ning lõualuud katvad, suunurgad on vaid veidi rõhutatud. Koonu alajoone moodustab esiosas mokaserv, kuid tagaosas kujuneb see alalõua servast ning suunurgast. Mokaaservad on mustad.

Lõuad : Tugevad, normaalselt arenenud, sirges reas asetsevate lõikehammastega, hästi arenenud ja täiskomplektse hammastikuga.

Põsed : Mõõdukalt märgatavad.

Hambad : Valged, tugevad. Kääritaoline hambumus.

Silmad : Koera suurusega võrreldes mitte eriti suured; iirise värv on ookrast kuni pähkelpruunini. Silmad ei ole mitte sügaval asetsevad ega väljapungituvad. Elav ja

tähelepanelik pilk. Silmalaugude lõige on mandlikujuline, mustade lauservadega.

Kõrvad : Sarnakaartest märgatavalt kõrgemale kinnitunud, rippuvad ja hästi liikuvad. Kolmnurgakujulised (V-kuju), tipu suunas teravnevad, mitte ümaraservalised; koera suurusega võrreldes suhteliselt väikesed. Keskmisekasvulisel koeral on kõrv kõige rohkem 12 cm pikkune. Kinnituskohalt on kõrvatüvi keskmise laiusega. Kõrvade kupeerimine on lubatud ainult tegelikus karjatamistöös kasutataval koeral.

KAEL :

Kaela ülemine profiiljoon on mõõdukalt kumerduv. Kaela pikkus ei või ületada 8/10 pea pikkusest, seega on kael alati peast lühem. Kael on jäme, hästi tugev, lihaseline, igal juhul ilma kurgualuse lotita; ümbritsetud pika ja tiheda kaelust moodustava karvaga, mis on eriti silmatorkav isastel.

KERE :

Võimsalt arenenud, kerepikkus on 1/18 võrra suurem turjakõrgusest.

Ülajoon : Turjast nimmeni on seljajoon sirge ja seejärel veidi laskuv.

Turi : Seljajoonest veidi kõrgem; labaluude servade vahe on lai.

Selg : Sirge joonega, pikkusega umbes 32% turjakõrgusest. Seljajoon läheb sujuvalt üle nimmepartiiks, mis on veidi kumerdunud profiiliga ja laiade, hästi arenenud lihastega. Nimme pikkus on 1/5 turjakõrgusest ja laius on ligikaudu võrdne selle pikkusega.

Laudjas : Lai, tugev ja hästi lihaseline. Puusadest sabaüveni on laudja kalle umbes 20° (horisontaaltasandi suhtes) ja see suureneb 30°-ni või enam, kui aluseks võtta vaagnaluude asendit; seepärast võib maremma-abruzzi lambakoera laudjat iseloomustada järsult laskuvana.

Rindkere : Rind on mahukas, küünarnukkide tasandini ulatuv, sügav ja keskosani hästi kumerdunud. Rinnaümberruum ületab turjakõrgust $\frac{1}{4}$ võrra; rinnakorvi keskkoha kõrguselt peab rinnakorvi suurim laius olema vähemalt 32% turjakõrgusest, sellest allapoole kahaneb tunduvalt, kuid jääb kuni rinnakuluuni hästi mahukaks. Rinnakorvi sügavus vastab poolele turjakõrgusest. Roided on hästi kaardunud, kaldus asetusega ja paiknevad üksteise suhtes laialt; tagumised ebaroided on pikad, kaldus ja hästi laiaili.

Alajoon : Rinnaku-kõhu profiiljoont iseloomustab pikk rinnakuluu, mis kaardub hästi suure raadiusega ringi kujuliselt ja läheb seejärel üle pehmes joones tõusvaks kõhuks.

SABA :

Saba asetseb järsult langeva laudja tõttu madalal, tavalises olekus ulatub see kannanukkidest allapoole. Kuigi seismisel on koera saba rippuvas asendis, kerkib liikumisel saba seljajoone kõrgusele ning on lõpuosas üsna tugevasti kaardunud. Kaetud hästi tiheda karvaga, kuid karvanarmastust ei moodusta.

JÄSEMED:

ESIJÄSEMED :

Esijäsemed on nii eest- kui külgvaates täiesti sirged ja püstise asetusega. Esijalad on koera keha suurusega sobivas harmoonias; esijäsemete erinevad osad on omavahel hästi proportsionaalsed.

Õlad : Pikad, kaldus asetusega ja hästi lihaselised. Liikumisel hästi vabad. Labaluu pikkus on umbes $\frac{1}{4}$ turjakõrgusest. Kalle horisontaaltasandi suhtes peab olema 50° kuni 60° .

Õlavarred : Ülemise kahe kolmandiku osas hästi kerele liibunud, tugevate lihastega. Horisontaaltasandi suhtes on

kalle vahemikus 55° kuni 60° ; pikkus on umbes 30% turjakõrgusest. Õlavarreluud asetsevad peaaegu paralleelselt kere keskteljega. Labaluu ja õlavarreluu vaheline nurk on vahemikus 105° kuni 120° .

Küünarnukid : Normaalselt kerele liuvad, kaetud pehme ja lõdva nahaga. Peavad asetsema paralleelselt keha keskteljega; Küünarnuki tipp peab asetsema labaluu tagumisest nukist alla tõmmatud mõttelisel sirgjoonel. Õlavarre ja küünarvarre vahelise nurga avatus jääb 145° ja 150° vahele.

Küünarvarred : Sirged ja püstised, tugeva luustikuga. Pikkus on veidi suurem õlavarrest ja veidi väiksem kolmandikust turjakõrgusest. Esijala kõrgus maast küünarnukini moodustab 52,8% turjakõrgusest.

Randmeliigesed (randmed) : Jätkavad esijala vertikaalset joont. Tugevad, siledad, piisava jämedusega ja tihked; seesamluud on selgelt märgatavad.

Kämblad : Mitte lühemad kui $1/6$ esijala kogupikkus mõõdetult maast küünarnukini. Kuivad ja minimaalse nahaaluse sidekoega. Külgvaates veidi ettepoole kaldus.

Esikäpad : Suured, ümara kujuga, hästi kokkusurutud varvastega, kaetud lühikese ja tiheda karvaga, küüned on eelistatult musta pigmendiga. Lubatud on ka pähkelpruun toon.

TAGAJÄSEMED :

Tagajalad on nii tagant kui ka küljelt vaadates õige asetusega ja sirgete seisudega. Koera kehaga sobivas harmoonias ning tagajäsemete erinevad osad on omavahel hästi proportsionaalsed.

Reied : Pikad, mahukate lihaste tõttu laiad ja veidi kumerdunud tagaprofiiliga. Reie laius ühest servast teiseni mõõdetult on $3/4$ reie pikkust. Reied on ülalt alla ja tagant ettepoole suunas veidi kaldus. Puusade ja reite vaheline nurk on ligikaudu 100° .

Sääred : Veidi lühemad reitest, vastavad umbes 32,5% turjakõrgusest. Kalle horisontaaltasandi suhtes on umbes 60°. Võimsate luudega ja kuivade lihastega, hästi nähtava reljeefiga lihastik.

Põlved : Tagajalaga täiesti samasuunalised, mitte sisse-ega väljapoole pööratud. Reieluu ja sääreluu vahel on avatud nurk ja see on umbes 135° - 140°.

Kannaliigesed : Tugevad, külgvaates on kannad hästi laiad. Liigesenurk sääreluu ja põialuude vahel on 140° - 150°.

Pöiad : Tugevad, kuivad ja laiad. Pikkus moodustab umbes 30,9% turjakõrgusest. Võimalikud lisavarbad peavad olema eemaldatud.

Tagakäpad : Sarnased esikäppadega, kuid veidi ovaalsemad.

LIIKUMINE :

Pikk samm ja pikendatud traav.

NAHK :

Kogu kehal on nahk tihedalt liibuv; üsna paks. Limaskestad ja kolmas silmalaug on mustalt pigmenteerunud, nagu ka käpapadjandid.

KARVKATE :

KARV : Hästi rikkalik. Karv on hästi pikk, katsumisel üsna karm, klaasjat hobusejõhvi meenutav, kerele liibuv, kerge lainelisuus on lubatud. Karvast moodustub kaela ümber lopsakas kaelus ning mõõdukas karvanarmastus reite tagaosas. Seevastu näoosas, laubal, kõrvadel ja jalgade esiküljel on karv lühike. Kerel on karvapikkus isegi kuni 8 cm. Alusvill esineb ainult talveperioodil.

VÄRVUS : Ühevärviliselt valge. Elevandiluukarva, kahvatuoranž või sidrunkollakas varjund on lubatud tingimusel, et seda esineb vaid vähesel määral.

SUURUS ja KEHAKAAL :

TURJAKÕRGUS :

Isased 65 – 73 cm. Emased 60 – 68 cm.

KEHAKAAL :

Isased 35 – 45 kg. Emased 30 – 40 kg.

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste hindamisel sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest. Samaväärsete koerte hindamisel vähendab väärtust korduv küliskäik ja lisavarvaste esinemine.

ELIMINEERIVAD VEAD :

- **Pea** : Kolju- ja koonuosa ülajoonte samasuunalisus. Selgelt väljendunud ja ilmet moonutav prognatism (alahambumus).
- **Saba** : Selja kohale keerduv saba.
- **Suurus** : Standardiga etteantud piiridest väljuv suurus.
- **Liikumine** : Püsivalt küliskäigus liikuv koer.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- **Ninapeegel** : Täielikult depigmenteerunud ninapeegel.
- **Koon** : Selgelt nõigus või kühmus koonuselg.
- **Silmad** : Kahepoolset ja täies ulatuses depigmenteerunud silmalaugude servad. Valgesilmalisus. Kahepoolne kõõrdsilmsus.
- **Lõuad** : Lühike alalõug (üleahambumus).
-

- Saba : Saba puudumine või töbisabalisus, kaasasündinud või kupeeritud.
- Karvkate : Kiharakarvalisus.
- Värvus : Isabella värvus; selgepiirilised isabella või elevandiluu värvi laigud. Must looritus.

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

Inglise- ja itaaliakeelsetest originaalidest, juuli 2005.

heaks kiidetud EKL juhatuses 18. augustil 2005 protokoll nr 8